

Beleidskeuzes uitgelegd

Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW3.1)

Doel(en)	Goede samenwerking tussen alle betrokken zorgverleners in de geboortezorg is essentieel om toegankelijke, kwalitatief goede en doelmatige zorg te kunnen leveren. In de integrale geboortezorg werken verschillende professionals samen: eerstelijnsverloskundigen, kraamverzorgenden, klinisch verloskundigen, gynaecologen en kinderartsen. Verloskundige samenwerkingsverbanden (VSV's) vormen het fundament van deze samenwerking en het organiserend vermogen van de regio: hier wordt bepaald hoe zorgverleners gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor passende zorg rond zwangerschap en geboorte in de regio. De Federatie van VSV's heeft een basiskader¹ opgesteld, gebaseerd op de Zorgstandaard integrale geboortezorg. Dit kader beschrijft de kerntaken van VSV's, waaronder het organiseren en beheren van het regionaal samenwerkingsverband, coördinatie van zorg uitgaande van de zorgstandaard als minimum, informatievoorziening en communicatie en structureren van gezamenlijke kwaliteitsverbetering.
Beleidsinstrument(en)	De VSV's zullen worden gefinancierd vanuit de Zvw. Zorgverzekeraars gaan de omschreven activiteiten van het basiskader inkopen. Er is een aanwijzing naar de NZa verstuurd om per 2027 in de regelgeving een prestatiebeschrijving op te nemen. Dit voornemen is per brief op 1 april jl.² aan de Kamer gecommuniceerd. De beleidsregel is begin juni gepubliceerd³.
Financiële gevolgen voor het Rijk	De kosten voor de uitvoering, landelijke gegevensuitwisseling en de contributie VSV's komen neer op structureel € 24 miljoen. Als gevolg van de activiteiten van de VSV's worden op termijn in de medisch specialistische zorg besparingen verwacht. In de eerstelijns verloskunde en de kraamzorg zal juist sprake zijn van een lichte stijging door verschuiving van zorg van de tweede naar de eerste lijn⁴. Dit leidt tot een netto-kosteneffect van structureel € 15 mln.
Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Niet van toepassing.
Nagestreefde doeltreffendheid	De betrokken zorgverleners worden door het VSV ondersteund bij het werk dat zij doen. Daarnaast is het VSV een aanspreekbare partner in de regio, waarmee afspraken gemaakt kunnen worden. Dit draagt bij aan de samenwerking en de kwaliteit en toegankelijkheid van de geboortezorg.
Nagestreefde doelmatigheid	VSV's hebben de afgelopen twee jaar gewerkt aan de implementatie van het basiskader. Door middel van structurele bekostiging kunnen zij dit verder onderhouden. Door het versterken van de samenwerking binnen het VSV wordt ook verwacht dat dit uiteindelijk leidt tot verschuiving van zorg van de tweede naar de eerste lijn. Hiervoor is een businesscase opgesteld. Deze businesscase is met de brief van 1 april openbaar gemaakt.
Evaluatieparagraaf	Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft de opdracht gekregen om de bekostiging van VSV's te monitoren. Dit werkt het RIVM in 2026, samen met het veld verder uit.

¹ [230503 Toelichting opzet VSV basiskader.pdf](#)

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2025-2026, 32 279, nr. 272

³ [Beleidsregel integrale geboortezorg BR/REG-27108 - Nederlandse Zorgautoriteit](#)

⁴ Verdiepingsbijlage eerste suppletoire begroting VWS 2026: [Q1 2026](#)